

Дорогі викладачі, співробітники і студенти ХАІ!

Вітаю вас із Новим роком і Різдвом Христовим! Бажаю вам міцного здоров'я, особистого щастя й родинного добробуту. Нехай у ваших сім'ях панує мир і спокій. Хай задуми надихають колег на плідну працю й високі професійні досягнення. Бажаю вам, щоб усі справи в Новому році були сповнені творчості й наснаги! Щасливих новорічних і різдвяних свят вам і вашим рідним!

Володимир Кривцов, ректор університету

ЗДОБУТКИ НАЙРОЗУМНІШИХ

12 років тому Президентський фонд Леоніда Кучми «Україна» започаткував масштабну програму, яка надає матеріальну підтримку найкращим студентам технічних університетів. 9 років поспіль студенти ХАІ ставали стипендіатами програми. Цього року суму стипендії збільшено на 50% і вона становить 15 тисяч гривень. Її отримали семеро студентів ХАІ, які є відмінниками й переможцями багатьох конкурсів і олімпіад:

1. Крістіна Гуторова, студентка 5 курсу факультету літакобудування, спеціальність «Технології виробництва літальних апаратів».
2. Юрій Рубан, студент 5 курсу факультету літакобудування, спеціальність «Динаміка і міцність машин».
3. Ольга Григор, студентка 5 курсу факультету авіаційних двигунів, спеціальність «Роботомеханічні системи та комплекси».
4. Віра Ярош, студентка 5 курсу факультету ракетно-космічної техніки, спеціальність «Ракетні двигуни та енергетичні установки».
5. Юліана Консулова, студентка 4 курсу факультету систем управління літальних апаратів, напрям - «Комп'ютерні науки».

6. Павло Микалюк, студент 4 курсу факультету ракетно-космічної техніки, напрям «Авіа- та ракетобудування».

7. Дар'я Левченко, студентка 5 курсу факультету радіотехнічних систем літальних апаратів, спеціальність «Комп'ютерні системи та мережі».

Церемонія нагородження відбулася в Києві. Нагороди студентам вручив Леонід Кучма - Президент України (1994-2005 рр.). Вітаємо наших студентів і бажаємо їм подальших творчих успіхів, щастя й добробуту!

Віталій Павленко, проректор з НПР

ВІТАЄМО ПЕРЕМОЖЦІВ

8-11 грудня 2016 р. на Кіпрі відбувся перший Чемпіонат світу з самбо серед студентів. Українські самбісти завоювали 4 золоті, 4 срібні та 4 бронзові медалі. Збірна України посіла друге командне місце серед чоловіків і друге командне місце серед жінок. Щиро вітаємо наших переможців студентів ХАІ Анастасію Шевченко (343 гр.), яка завоювала золоту медаль, і Дмитра Евдошенко (362 ма гр.), який посів третє місце й виборов бронзову нагороду. Усього в Чемпіонаті світу брали участь 96 спортсменів з 20 країн світу. Представники 17-ти держав на цьому турнірі піднялися на п'єдестал пошани. Бажаємо нашим спортсменам сил і натхнення в наступних змаганнях!

ІКАРИ ХАІ - 2016.
ВІТАННЯ
ПЕРЕМОЖЦЯМ

УЧАСТЬ ХАІ У
ВИСТАВЦІ
«АВІАСВІТ-XXI»

РОЗШИРЮЄМО МЕЖІ
ПРИСУТНОСТІ В
ХМАРІ

ВНУКОВ І.П.
ПАМ'ЯТІ КОЛЕГИ
ПРИСВЯЧЕНО...

ІКАРИ ХАІ–2016

На перетині років усі ми з нетерпінням очікуємо від життя й долі позитивних змін. І це саме той час, коли треба зважити, чого вдалося досягти в цьому році, і те, наскільки ми були наполегливими у досягненні своїх цілей, час, коли можна починати будувати плани. І не даремно в цей передноворічний період обрано найкращих працівників університету для вшанування на щорічній церемонії нагородження переможців конкурсу професійної майстерності «Ікари ХАІ», яка відбулася 22 грудня в Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «ХАІ».

За традицією ректор університету В.С. Кривцов привітав присутніх з новорічними й різдвяними святами й побажав, щоб наступний рік кожному з нас приніс добробут і успіх, а нові блискучі ідеї втілилися в життя.

Лауреатів конкурсу «Ікари ХАІ-2016» щиро вітали й нагороджували поважні члени ректорату. Ось імена переможців:

За зв'язок з промисловими підприємствами України нагороджен почесною грамотою

ГРЕБЕНІКОВ ОЛЕКСАНДР ГРИГОРОВИЧ – д.т.н., професор, завідувач кафедри проектування літаків і вертольотів.

«Викладач професійно-орієнтованих дисциплін»

I. ДОЦЕНКО НАТАЛІЯ ВОЛОДИМИРІВНА – к.т.н., доцент кафедри менеджменту;

II. ВАСИЛЬЄВА ІРИНА КАРЛІВНА – к.т.н., доцент кафедри виробництва радіоелектронних систем літальних апаратів;

II. КАРПЕНКО ОЛЬГА ОЛЕКСІІВНА – к.пед.н., доцент кафедри документознавства;

III. ГАГАУЗ ФЕДІР МИРОНОВИЧ – к.т.н., доцент кафедри композиційних конструкцій і авіаційного матеріалознавства.

«Викладач фундаментальних та гуманітарних дисциплін»

I. ПРОХОРОВ ОЛЕКСАНДР ВАЛЕРІЙОВИЧ – к.т.н., доцент кафедри інформаційних управляючих систем;

II. КУРЕННОВ СЕРГІЙ СЕРГІЙОВИЧ – д.т.н., професор кафедри вищої математики та системного аналізу;

III. ЗАЙЦЕВА ЛІЛІЯ ВАСИЛІВНА – к.т.н., старший викладач кафедри фізики.

«Молодий науково-педагогічний працівник»

I. ШЕВЧЕНКО МАКСИМ ВОЛОДИМИРОВИЧ – с.н.с. кафедри конструкції авіаційних двигунів;

II. ДОБРЯК ВІКТОРІЯ СЕРГІІВНА – к.т.н., старший викладач кафедри інформатики;

III. ЯНОВСЬКА ОЛЬГА ВОЛОДИМИРІВНА – к.т.н., асистент кафедри комп'ютерних систем та мереж.

«Наставник студентства»

I. ІЛЬЧЕНКО МАРГАРИТА ЛЕОНІДІВНА – к.філол.н., доцент

кафедри прикладної лінгвістики;

II. ГАТИЛО ВАЛЕНТИНА ПЕТРІВНА – старший викладач кафедри менеджменту;

III. ГРИГОРОВИЧ АНТОН МИХАЙЛОВИЧ – старший викладач кафедри автомобілів і транспортної інфраструктури.

«Науковець»

I. ЛУКІН ВОЛОДИМИР ВАСИЛЬОВИЧ – д.т.н., професор кафедри прийому, передачі та обробки сигналів;

I. ТУРКІН ІГОР БОРИСОВИЧ – д.т.н., завідувач кафедри інженерії програмного забезпечення;

II. БАРАНОВ ОЛЕГ ОЛЕГОВИЧ – д.т.н., доцент кафедри теоретичної механіки, машинознавства та роботи механічних систем.

«Фахівець з забезпечення навчального процесу»

I. АТАМАНЧУК РОМАН ВАЛЕНТИНОВИЧ – завідувач лабораторії кафедри конструкцій і проектування ракетної техніки;

II. МАМІНА ОЛЕНА ВОЛОДИМИРІВНА – провідний інженер кафедри проектування літаків та вертольотів;

III. МАНАНКОВ ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ – завідувач лабораторії кафедри технології виробництва авіаційних двигунів;

III. НАУМЕНКО АЛЛА СПІРІДОНІВНА – старший лаборант кафедри прийому, передачі та обробки сигналів.

«Фахівець з організації та методичного забезпечення»

I. ТАВРИНА НАТАЛІЯ ЛЕОНІДІВНА – начальник режимно-секретного відділу;

II. КОНОНЕНКО ОЛЕНА ВАЛЕРІІВНА – провідний інженер навчально-аналітичного відділу;

III. НОСИКОВ ОЛЕКСАНДР СЕРГІЙОВИЧ – завідувач лабораторії відділу дистанційного навчання.

«Фахівець експлуатаційно-технічних служб, житлово-експлуатаційного господарства та управління»

I. СКОРИНО СЕРГІЙ АНАТОЛІЙОВИЧ – інженер 2 столітньої дільниці відділу МТР;

II. МОРОЗОВА НАДІЯ МИКОЛАІВНА – завідувач господарством експлуатаційно-технічного відділу;

III. ПЕРЕВЕРЗЄВА СВІТЛАНА ІВАНІВНА – спеціаліст 1 категорії відділу кадрів.

«Фахівець служб соціального забезпечення, охорони і громадського харчування»

I. ПОРЧЕРЯНУ ТЕТЯНА ГЕННАДІІВНА – інженер 1 категорії відділу охорони праці;

II. КОРОГОВНИК ІГОР АНДРІЙОВИЧ – сторож відділу охорони;

III. ТАКШИНА КАТЕРИНА ІВАНІВНА – кухар 5 розряду їдальні.

«Працівник інженерно-експлуатаційних служб»

I. ВАСИЛЬЄВ СЕРГІЙ ВІКТОРОВИЧ – електрогазозварювальник студмістечка;

II. ТОРГАЛО ІВАН ОЛЕКСАНДРОВИЧ – електромонтер 6 розряду відділу телекомунікацій;

III. БОГАТИР ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ – електромонтер 5 розряду відділу головного енергетика.

Вітаємо всіх переможців конкурсу, для яких прагнення до досконалості є невід'ємною рисою характеру, а особисті успіхи й перемоги окрилюють й побуджують до нових висот майстерності й професіоналізму. Нехай новий рік принесе нові відкриття, ще більшу впевненість у своїх силах, міцний дух й тіло, чесні перемоги і загальну любов.

Олена Мицко, редактор

15 грудня відбувся щорічний звітний концерт Національного самодіяльного духового оркестру ХАІ. За 15 років виконавський рівень оркестру виріс від класичного духового репертуару (прості марші, вальси) до складних джазових композицій світової естради з імпровізаційними викладками солістів.

Величезний внесок у становлення оркестру ХАІ зробив його керівник Андрій Кіндратович Твердий. Допомогавав йому трубач і диригент оркестру, випускник ХАІ, Олександр Юрійович Белобородов, який привніс у репертуар сучасні й авторські аранжування.

У 2015 році естафету керівника оркестру прийняв випускник ХАІ, трубист оркестру Максим Юрійович Нагірний, а диригентський пульт – також наш випускник, кларнетист Артем Олегович Слободянюк.

Цього літа оркестр узяв участь у міжнародному фестивалі духової музики, що проходив у м. Суми. Фестиваль славиться палітрою професійних і зразкових оркестрів, що виконують складний репертуар і фігури дефіле. Самодіяльний духовий оркестр ХАІ впевнено взяв цю планку, про що не без здивування заявили організатори й учасники фестивалю.

Максим Нагірний, керівник оркестру ХАІ

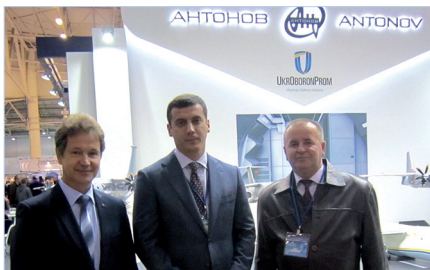
СУЧАСНІ НАУКОВІ РОЗРОБЛЕННЯ ХАІ НА ВИСТАВЦІ «АВІАСВІТ-XXI» – 2016

Мы живем в эпоху, когда расстояние от самых безумных фантазий до совершенно реальной действительности сокращается с невероятной быстротой.

М. Горький

Із 11 до 14 жовтня 2016 р. у м. Києві відбувся 10-й Міжнародний авіакосмічний салон «АВІАСВІТ-XXI», на якому було представлено понад 136 експозицій із восьми країн світу та 19 міст України.

Поряд зі стендами гігантів української промисловості – ДП «АНТОНОВ», АТ «МОТОР СІЧ», ПАТ «ФЕД», НАУ, УкрНДІАТ та ін. – Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» презентував наукові розроблення: макет навчально-тренувального літака «ХАІ-УТС», безпілотний аерофотографічний комплекс і безпілотний комплекс «Воробей-М»; яскраві змістовні плакати й відеоматеріали.

Експозицію ХАІ відвідали президент ДП «АНТОНОВ» О.А. Коцюба, віце-президент з науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт О.З. Двейрін, президент АТ «МОТОР СІЧ», генеральний конструктор

В.О. Богуслаєв, голова правління, генеральний директор УкрНДІАТ Г.О. Кривов, а також представники державних підприємств, приватних і комерційних фірм (КБ «Південне» ім. М.К. Янгеля, «Артем», «Технік» і т. д.); студенти вищих навчальних закладів, коледжів і льотної академії (НАУ, КПІ, КЛА НАУ і т. д.); кореспонденти науково-популярних журналів та інформаційних ресурсів («Авиация и время», сайт УкрОборонПром, «Defense Express» і т. д.). Ще однією цікавою й мотиваційною подією були щоденні бесіди з випускниками нашого університету 1960 – 2000-х років і незабутні емоційні враження дітей дошкільного віку.

У межах авіакосмічного салону відбулася міжнародна науково-практична конференція «Перспективи розвитку військової авіації». Кооперація підприємств авіаційної промисловості з іноземними компаніями – головний напрямок військово-технічного співробітництва та основа для створення нових зразків авіаційної техніки, на якій було представлено дві доповіді авторів ХАІ – д-ра техн. наук, професора В.С. Кривцова, д-ра техн. наук, професора А.К. М'ялиці, д-ра техн. наук, професора О.Г. Гребенікова, канд. техн. наук, доцента А.М. Гуменного, канд. техн. наук, доцента С.М. Єременко,

аспіранта каф. 103 О.О. Соболева на теми «Аванпроект реактивного учебно-тренировочного самолета» та «Сравнение проектов маневренного учебного самолета».

На виставці «АВІАСВІТ-XXI» демонстрацію стенда ХАІ та ознайомлення з науковими розробленнями й напрямками підготовки проводили проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків В.В. Воронько, начальник НДЧ В.П. Колесник, завідувач каф. 103 О.Г. Гребеніков, канд. техн. наук, доцент А.М. Гуменний, аспіранти Л.Ю. Буйвал, О.О. Соболев та О.О. Волошин, н.с. НДІ ПФМ В.А. Тутубаліна.

Матеріал накопичено. Досвід отримано. Горизонти розширено. Представники делегації повернулися до своїх обов'язків, але їх виконання передбачається на вищому щаблі з новими зв'язками й можливостями.

Лілія Буйвал,
аспірант каф. № 103

РОЗШИРЮЄМО МЕЖІ ПРИСУТНОСТІ В ХМАРІ

Головні риси університету майбутнього – це використання новітніх технологій, створення віртуального освітнього простору і вміння продавати свої послуги на ринку. Хмарні технології – один із провідних трендів у світі ІТ, що спроможний вивести на якісно новий рівень як освітній процес, так і систему управління бізнес-процесами у вищих навчальних закладах.

На сьогодні найбільш потрібними хмарними сервісами є системи електронного документообігу й зберігання даних. Електронний документообіг, який працює на єдиній хмарній платформі, стає обов'язковою складовою ефективного менеджменту в університетах в усьому світі, особливо в умовах, коли безліч навчальних центрів розташовується в різних країнах і на різних континентах.

Хмарні рішення забезпечують кожному студенту й співробітнику можливості спільної роботи з документами, електронною поштою, організації відеоконференцій, доступу до навчальних матеріалів у будь-який час і будь-якому місці.

На цей момент у нашому університеті проходить упровадження такої системи електронного документообігу.

Але, крім того, є велика кількість структурованої інформації, збирання, оброблення та обмін якої забезпечують університетські інформаційні системи: ведення обліку й рейтингу студентів і співробітників, навчальні й семестрові плани, розклад, електронні журнали успішності та ін. Завдяки переходу до сервісно-орієнтованої архітектури та хмарної платформи можлива організація високоефективної взаємодії й обміну інформацією між усіма учасниками освітнього процесу. При

цьому сьогодні акценти зміщуються з звичайного workflow у напрямку ефективності бізнесу, а саме прозорості й вимірюваності, а також з middleware-

систем у бік cloud-систем.

Концепція процесного управління Business Process Management (BPM) для ВНЗ призводить до розгляду бізнес-процесів і його основних контурів, а саме управління навчальним процесом, науково-дослідницькою, фінансовою й адміністративно-господарською діяльністю як особливими ресурсами, безперервно адаптується до постійних змін відповідно до сучасних стандартів професійної освіти й вимог ринку праці. При цьому відбувається інтеграція даних, додатків і людей через єдині бізнес-процеси.

Серед хмарних сервісів, які розв'язують питання управління бізнес-процесами в організаціях, можна виділити IBM BlueWorks, BPM Online Education, OC Corezoid та ін.

У нашому університеті запущено проект з моделювання й автоматизації виконання бізнес-процесів контуру управління навчальним процесом у ВНЗ для моніторингу й контролю їхнього виконання всіма BPM-учасниками: викладачами, співробітниками й студентами. Особлива роль належить формалізації освітніх траєкторій студентів у вигляді послідовності дисциплін з урахуванням компетентнісного підходу у форматі нотації BPMN і виконанні їх у

хмарному сервісі. Від стартової події вступу до університету, ідучи за ланцюжком переходів, пов'язаних із навчальним процесом, відбувається просування учасників до кінцевого результату – захисту випускної кваліфікаційної роботи. Таким чином, забезпечується створення єдиного інформаційного простору, оптимізуються комунікації між студентами, викладацьким складом й адміністрацією ВНЗ і здійснюється перехід до індивідуального планування, моніторингу й управління навчальною траєкторією кожного студента в університеті.

Учасники процесу зможуть автоматично отримувати завдання і повідомлення на своїх власних пристроях – ноутбуках, планшетах і смартфонах. Можна в будь-який момент відстежити, на якій стадії перебуває виконання того чи іншого процесу, отримувати статуси завдань у реальному часі, аналізувати дані в процесі виконання, автоматично формувати й переглядати зведені звіти в будь-якому розрізі, отримувати інформацію про «вузькі місця» процесу для вживання заходів.

Забезпечується висока ступінь адаптивності й з'являється можливість внесення змін «на льоту» – досить внести зміни у графічну модель, і вже з наступного запуску процесу учасники будуть отримувати завдання відповідно до нової схеми. Дії, пов'язані з завантаженням або переданням інформації, виконуються за допомогою WEB API відповідних інформаційних систем ВНЗ.

Таким чином, університет отримує бізнес-процеси, які можна легко контролювати, аналізувати й оптимізувати, а освітній процес стає сучасним, цікавим і зручним!

**Віталій Павленко, проректор з НПР ХАІ,
Олександр Прохоров, доцент каф. 302**

ВІРНІСТЬ, ІНІЦІАТИВНІСТЬ, ПЕРЕМОЖНІСТЬ!

І. П. Внуков народився 8-го грудня 1950 р. у селі Тайтурка Усольського району Іркутської області в сім'ї військового льотчика. Батько – Павло Ігорович

Внуков, уродженець Харківської області, Харківського району, село Руські Тишки, а мати – Анна Дмитрівна Внукова (Сизих) – із смт. Куйтун Куйтунського району Іркутської області. Позналились у Красноярську. Там Павло Іванович працював після війни.

1953 р. сім'я переїхала до Харкова. Після закінчення в 1968 р. середньої

школи Ігор Павлович працював мотористом-випробувачем на Харківському машинобудівному заводі «Серп і молот». З 1969 до 1971 р. проходив строкову військову службу у Збройних силах СРСР (група радянських військ у Німеччині, був молодшим командиром – старшим сержантом). Після закінчення

строкової служби вступив на 1-й курс Харківського авіаційного інституту. ХАІ було вибрано не випадково. Батько І.П. Внукова був героїчною людиною, військовим льотчиком-винищувачем, кавалером багатьох бойових орденів. Ігор Павлович також пов'язав своє життя з авіацією.

З 1977 р. після закінчення навчання за фахом «Автоматизовані системи управління» й отримання кваліфікації інженера-системотехніка продовжив трудову, наукову, педагогічну й громадську діяльність у стінах ХАІ.

Будучи аспірантом, І.П. Внуков у 1983 р. став лауреатом Премії ЦК ЛКСМУ та Українського центру науково-технічної творчості молоді за цикл робіт, пов'язаних з удосконаленням використання верстатів з числовим програмним управлінням. У 1985 р. він успішно захистив дисертацію і став викладачем з фахових дисциплін, пов'язаних з автоматизацією виробничих процесів.

Окрім викладацької роботи, І.П. Внуков багато уваги приділяв питанням удосконалення навчального процесу. Він намагався розповісти студентам про складні системи якомога простіше, розробляв і створював дуже цікаві лабораторні роботи на зразках справжнього сучасного виробничого устаткування.

Однією з особливостей І.П. Внукова протягом всіх років роботи було те, що він постійно залучав до науково-дослідницької роботи студентів. Дипломники, які виконували свої роботи під його керівництвом, виносили на захист, як правило, власноруч зроблені діючі макети різноманітних систем управління. Сьогодні в ХАІ є молоді доктори наук, які свої перші наукові праці писали й видавали під його керівництвом ще коли були студентами.

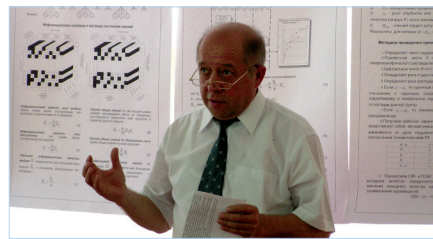
Як завідувач кафедри І.П. Внуков виявив себе умілим організатором.

При його активній участі з квітня 2004 р. в університеті відкрита нова спеціальність – «Комп'ютерно-інтегровані технологічні процеси і виробництва». За короткий термін була модернізована лабораторна база й створені нові лабораторії, оснащені сучасною комп'ютерною технікою.

Протягом усього періоду роботи в університеті І.П. Внуков мав активну життєву позицію. Майже всі роки він поєднував роботу за фахом з виконанням громадських доручень. У різні роки він працював головою профкому студентів, комісаром студентських загонів України в Казахстані і Сибіру, начальником спортивно-оздоровчого табору, головою відбіркової комісії з нового набору, першим заступником декана факультету, членом Харківського обкому галузевої профспілки, обирався делегатом профспілкових конференцій та з'їздів, був головою профкому співробітників ХАІ.

Уся трудова біографія І.П. Внукова пов'язана з розвитком системи вищої освіти в Україні, із підготовкою висококваліфікованих фахівців і захисту інтересів освітан і науковців. За вагомий внесок у розвиток вітчизняної освіти у 2005 р. І. П. Внукову Указом Президента України було присвоєно Почесне звання «Заслужений працівник освіти України».

Викладачі й співробітники кафедри 305

“Як один з його студентів, можу впевнено сказати, що вважаю його одним із головних своїх наставників у навчанні і в житті. Можна відзначити безліч чудових характеристик Ігоря Павловича як викладача і керівника. Головне – це його небайдужість у ставленні до справи й результату, його відкрите бажання донести до студентів не тільки зміст своїх курсів, а й дати їм певний вектор у житті.”

**Артем Лаєров,
випускник кафедри 305**

“Ігор Павлович завжди ставився до нас із розумінням. Він ніколи не відмовляв нам у

допомозі – сприяв вирішенню будь-яких проблем. Він завжди пишався своїми випускниками.”

**Ольга Жердева,
випускниця кафедри 305**

“Коли пригадую Ігоря Павловича, то в пам'яті спливають не просто кафедра, лекції та лабораторні, а весела усмішка, добрий погляд і завжди чудовий настрій нашого викладача.”

**Ольга Гамзіна (Педан),
випускниця кафедри 305**

“Коли ми випускалися з інституту, то у випускному альбомі для викладачів І.П. Внукову були присвячені рядки «Скажи-ка нам Внуков, студентів кумир ...» Напевно, цим рядком сказано дуже багато. Ігор Павлович дійсно був кумиром студентів, душою кафедри. До нього йшли всі студенти, викладачі, співробітники університету, і для всіх він знаходив час і потрібні слова. Він був надзвичайно доброю й справедливою людиною. Я вдячна долі за те, що 13 років мого життя пройшли під його мудрим керівництвом.”

Ірина Зянчуріна

“Ігор Павлович Внуков був на рідкість цілеспрямованим, організованим та налаштованим на результат керівником. Був вимогливим щодо виконання підлеглими доручень і дуже уважним до потреб науково-педагогічних та інженерно-технічних працівників кафедри. Дуже любив життя, гумор, працювати на дачі, полювати й автомобільну справу.”

**Микола Благодарний,
доцент кафедри 305**

“Напередодні новорічних свят ми завжди згадуємо Ігоря Павловича. Саме він був ініціатором конкурсу професійної майстерності «Ікарі ХАІ», який вперше відбувся у 1999 р. Форми для перших статуеток він відливав самостійно, отримавши тоді опік руки. Формат проведення свята, символічні нагороди, яскраві новорічні медалі – усе це ідеї Ігоря Павловича. Він дуже тремтливо ставився до дитячих свят у ХАІ, багато робив для оздоровлення дітлахів, завжди сприяв будь-яким ініціативам, якщо це стосувалося дітей. До нього міг звернутися будь-хто – він усім приділяв належну увагу й міг розв'язати будь-які суперечки. Одним із захоплень Ігоря Павловича було полювання. Цікаві байки можна було слухати нескінченно. Гумор, добре серце, дипломатичне відношення до людей і оптимістичне до життя – це все був І.П. Внуков!”

**Тетяна Машукова,
головний спеціаліст профкому
співробітників ХАІ**

РЯДКИ ІСТОРІЇ ГРУДНЯ-СІЧНЯ

Грудень

1 грудня 1930 р. була організована кафедра теорії авіації й повітроплавання, керівник – Г.Ф. Проскура.

3 грудня 1910 р. народився Лев Данилович Арсон, випускник ХАІ 1932 р., головний конструктор проектної частини ХАІ, бригадир студентської бригади, яка проектувала літак ХАІ-1.

12 грудня 1946 р. народився Володимир Станіславович Кривцов – ректор Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «ХАІ» з 1998 р., доктор технічних наук, професор, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, Заслужений діяч науки і техніки України.

16 грудня 1906 р. народився Анатолій Петрович Єременко, директор Харківського авіаційного інституту (1941–1946 рр.), інженер, керівник обласного й республіканського масштабу.

16 грудня 1994 р. здійснено перший політ транспортного літака Ан-70.

17 грудня 1903 р. уперше в історії здійснено стійкий керований політ літака з двигуном братів У. і О. Райт. Цей день вважається Днем народження авіації.

17 грудня 2004 р. перший політ Ан-148.

29 грудня 1927 р. була заснована дитяча комуна ім. Дзержинського, яка згодом стала кадровим ядром для першого в Радянському Союзі заводу електроінструментів – сучасного ВО «Комунар» і заводу «ФЕД».

Січень

1 січня 1943 р. народився О.О. Асмолов, генеральний директор Харківського Державного науково-виробничого об'єднання «Комунар». Випускник ХАІ 1968 р.

2 січня 1903 р. народився льотчик-випробувач П.М. Стефановський.

4 січня 1942 р. народився В.С. Проценко, доктор технічних наук, професор кафедри вищої математики ХАІ, лауреат Державної премії в галузі науки і техніки (1980 р.).

14 січня 1926 р. народився В.К. Борисевич, декан авіа двигунобудівного факультету ХАІ з 1981 до 1998 р., доктор технічних наук, професор, лауреат Державної премії в галузі науки і техніки (2001 р.).

15 січня 1942 р. народився В.К. Безручко, доктор технічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи ХАІ.

19 січня 1934 р. народився Д.Ф. Симбірський, доктор технічних наук, професор кафедри конструкції та міцності авіаційних двигунів, завідувач кафедри проектування авіадвигунів ХАІ (1980–2001 рр.).

26 січня 1902 р. народився Олександр Іванович Борисенко, один із найвідоміших учнів Г.Ф. Проскури, фахівець в галузі аерогідродинаміки й термогазодинаміки. Заслужений діяч науки УРСР, доктор технічних наук, професор.

31 січня 1910 р. офіційна дата народження льотчиці В.С. Гризодубової, фактична – 10 травня 1909 р.

Тамара Цепляєва, професор кафедри № 103

ВІД РЕДАКЦІЇ

З Новим роком і Різдва Христовим!

Ще один рік позаду. Для нашої газети це був незвичайний рік. Було багато нового. Кожен номер – робота команди людей, які це роблять із задоволенням, із надією на найкраще, з метою поділитися найдорожчим за для зростання й розвитку нашого рідного університету. Особливо для мене газета стала новим досвідом. Я почула як багато добрих слів, кому подобається і новий формат, і статті, так і досить багато критики. Так, можливо й не актуально у вік Інтернет стільки робити для того, щоб всього раз на місяць виходила газета, де відображено сьогоднішнього нашого університету. Але в народі, у якого не має минулого, не буде й майбутнього. «За Авіакадри» була й буде газетою ХАІ, читаючи яку наші нащадки зможуть відслідкувати історію, зрозуміти, що було важливим для викладачів і студентів у минулому, як розвивалася наука, що спонукало людину попри всі негаразди робити наукові відкриття й присвячувати себе

вихованню студентства. Наше видання є корпоративним виданням, яке висвітлює професійне життя університету, новини в науці й технологіях, студентські досягнення й події, історичні факти й успіхи особистостей. Тому ваші статті, дорогі мої автори, є дуже важливими для газети. Автором може стати кожен із вас! Є багато ідей і планів. Газета «За Авіакадри» повинна мати свою сторінку в Інтернеті, актуальні новини висвітлювати онлайн, спілкуватися з читачами й авторами через соціальні мережі. Поки не вистачає на все часу й людей, але ми стараємося. Сподіваємося, що це може стати реальністю. Звичайно, мені дуже хочеться подякувати всім авторам, які за цей рік написали багато цікавих статей і підтримували мене й весь наш колектив. Щиро дякую як нашим досвідченим письменникам: О. Фірсову, Т. Цепляєвій, О. Кузьменко, В. Копилову, Л. Лобановій, Л. Колотовій, Л. Ігнатовій, А. Прилуцькій, Т. Тюрєвій, А. Савельєву, О. Кушнарєнку,

С. Бреус, Є. Якушевій, С. Ткачу, так і дебютантам О. Заболотному, В. Рижковій, Н. Драшпуль, Д. Тинякову, І. Олейник, О. Кононенко, Т. Машуковій, І. Бабак, Л. Капітановій, А. Субботі, М. Пономаренку, А. Охримовському, Т. Бондаревій, О. Заїці, І. Наумовій, Е. Сідаку, Л. Буйвол, Є. Єгоровій, К. Колоді, І. Лисоченко, Д. Ревенку, Н. Хариній, С. Поліщуку, Д. Чумаченку. Велика подяка нашим студентам Н. Дєєвій, Ю. Кияниці, Д. Кочановій, К. Юхно, К. Мазорчук, М. Казакову, і, звичайно, К. Барабаш, яка стала практично штатним кореспондентом усіх студентських заходів ХАІ. Велика подяка керівництву нашого ВНЗ за підтримку й просування нових ідей. І звичайно, велика подяка команді газети: Олені Мицко, Олені Медведь і Вікторії Харченко. Без вас не було б можливим зробити ні одного номеру! Щастя усім, здоров'я, добробуту, нових ідей, професіональних перемог і наснаги в наступному 2017 році!

Марія Мазорчук

МАСЛЕННИКОВ МИКОЛА АРСЕНТІЙОВИЧ. ДО 100 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ...

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

- Дата народження: 06.12.1916, м. Молочанськ, Запорізька область.
- Закінчив Харківський авіаційний інститут і одержав кваліфікацію інженера-механіка з авіамоторобудування (1946 р.).
- Старший викладач кафедри технології металів і авіаційного матеріалознавства (1946–1951 рр.).
- Доцент кафедри технології металів і авіаційного матеріалознавства (1951–1956 рр.).
- Кандидат технічних наук (1955 р.).

- Проректор ХАІ з навчальної роботи (1957–1962 рр.).
- Орден «Знак пошани» (1961 р.).
- Орден Трудового Червоного прапора (1971 р.).
- Ректор Харківського авіаційного інституту (1962–1976 рр.).
- Напрямок наукових досліджень: глибока штампувальна витяжка тонколистового матеріалу силами тертя, визначення аналітичної залежності опору деформування від термомеханічних параметрів деформації в широкому діапазоні температур і швидкостей деформації.
- Дата смерті: 13.02.1986, м. Харків.

Що відрізняло Миколу Арсентійовича як керівника? Природно, він приділяв першочергову увагу розвитку матеріально-технічної бази інституту, будівництву

нових корпусів, гуртожитків, спортивних споруд. Завдяки йому з'явилася база відпочинку в Криму. У травні 1966 р. ректор домагається, щоб інститут було внесено до списку найважливіших будівництв і до складу 25 базових ВНЗ СРСР.

За короткий термін було введено корпус радіотехнічного факультету, закінчено будівництво гуртожитку № 4 на 400 місць (1962 р.), гуртожитку № 5 на 400 місць (1963р.), гуртожитку № 6 на 400 місць і будинку молодих фахівців № 1 на 60 квартир (1964 р.).

У 1965 р. відкрито фабрику-кухню на 318 посадкових місць, закінчено будівництво спорткорпусу із плавальним басейном (1969 р.), імпульсного корпусу (1973р.), гуртожитків № 7, 8, 9, гуртожитку № 10 на 1008 місць (1974 р.), введено перший (1967 р.) і другий (1974 р.) спальні корпуси по 180 місць кожний у спортивно-оздоровчому таборі ХАІ в с. Рибаче в Криму. Але справжньою гордістю ректора стала надзвукова аеродинамічна лабораторія (1973 р.). Ця унікальна споруда є національним надбанням України.

Для вдосконалення навчального процесу й підвищення його ефективності створено й введено в дію лабораторію технічних засобів навчання (1967 р.), редакційно-видавничий відділ (1967 р.), обчислювальний центр (1969 р.), друкарню (1979 р.). Створено необхідні умови для розвитку творчої ініціативи студентів, активізовано роботу студентського конструкторського

біро, наукових гуртків на кафедрах, у наукових лабораторіях.

Створюються держбюджетні й проблемні лабораторії (1962–1963 рр.), галузеві лабораторії Міністерства авіаційної промисловості СРСР (з'єднань підвищеного ресурсу, довговічності). Наукова база інституту привертає увагу й інших міністерств. У 1966 р. у ХАІ почала працювати вчена спеціалізована рада із захисту кандидатських, а в 1969 р. – докторських дисертацій. Сам Микола Арсентійович активно займається науковою діяльністю. Список його винаходів і навчально-методичних робіт перевищує 70 найменувань, із них 9 навчальних посібників, 21 стаття.

Микола Арсентійович зробив величезний внесок у розвиток ХАІ, який став одним з найпрестижніших ВНЗ у колишньому СРСР.

За матеріалами книги «Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут». ХАІ-75»

ЕКОЛОГІЧНІ ЛІТАКИ

Одним із найважливіших досягнень літакобудування за останні роки можна вважати розроблення літаків на сонячних батареях, які можуть досить

тривало перебувати в небі тільки за рахунок електроенергії, вироблюваної сонцем. Такі літаки є екологічно чистим видом транспорту та істотно економлять електроенергію, що в сучасних умовах є особливо актуальним.

Звичайно, виробництво літака не є дешевим. Для повноцінної роботи чотирьох електромоторів на крилах літака потрібно встановити сонячні батареї розміром 200–300 квадратних метрів. Вони досить важкі й великогабаритні.

Тому часто використовують літєві акумулятори вагою 400–500 кг. Такий літак виготовляють з надлегких матеріалів, а всі конструкції – з міцних вуглепластиків.

Використовуючи енергію сонця, такі літаки можуть виконувати польоти і вдень, і вночі. Уночі вони використовують енергію, накопичену за день. Середня крейсерська швидкість польоту літаків на сонячних батареях складає 70 км/год. Злітна швидкість – 35 км/год. Максимальна висота – 8500 м. ККД сонячних акумуляторів складає близько 30%.

Серед відомих літаків на сонячних батареях, які вже здійснили доволі тривалі польоти, літаки швейцарської компанії Solar Impulse – HB-SIA і HB-SIB, а також гібридний літак Eraole французької компанії Laboratoire Ocean Vital, який працює ще й на біопаливі.

**Редакція газети «За Авіакадри»
(за матеріалами Інтернету)**

ПАМ'ЯТКА. ОБЕРЕЖНО, ГРИП НАСТУПАЄ!

Серед інфекційних захворювань, які офіційно реєструються в Україні, грип та ГРВІ загалом становлять понад 90%. Щороку практично кожний шостий мешканець України залучається до епідемічного процесу з грипу та ГРВІ.

Грип - гостре інфекційне захворювання. Джерелом інфекції під час грипу є хвора людина. Особливо заразна інфікована людина під час грипу в розпал хвороби. Період зараження продовжується в середньому 4-7 днів. Передання інфекції відбувається головним чином повітряно-крапельним шляхом. Симптоми захворювання: раптове підвищення температури тіла більше 38 °С, біль у горлі, головний біль, кашель, ускладнення дихання, біль у м'язах, інколи може бути блювота, діарея. Як попередити захворювання на грип:

- уникати контакту з особами, що мають прояви грипозної інфекції;
- обмежити відвідини місць великого скучення людей;
- ретельно мити руки з милом, промивати порожнину носа. Можна протирати руки бактерицидними серветками;
- регулярно провітрювати приміщення, у якому перебуваєте, робити вологе прибирання;
- прагнути не торкатися очей, носа, рота немитими руками;
- уникати обіймів, поцілунків і рукоштовання;
- прикривати ніс і рот, чихаючи або кашляючи, одноразовою носовою серветкою, яку відразу ж після використання потрібно викинути;
- якщо в людини є симптоми грипу, то необхідно триматися від неї на відстані не менше двох метрів;
- рідини пити частіше, ніж звичайно (чай, морси, компоти, соки);
- уживати в їжу продукти, що містять вітамін С (журавлина, брусниця, лимон та ін.), а також

страви з додаванням часнику, цибулі;
- у разі появи хворих на грип в сімі або робочому колективі рекомендується почати прийом противірусних препаратів для профілактики (ураховуючи протипоказання й згідно з інструкцією для застосування препарату).

Основним захистом проти грипу та засобом попередити ускладнення під час розвитку захворювання є проведення щеплення проти грипу. Отримати консультацію щодо вакцинації можна в лікувально-профілактичному закладі за місцем проживання.

Важливо!

Не рекомендовано переносити грип «на ногах». Своєчасне звернення до лікаря й ранній початок лікування (перші 48 годин захворювання) знизять ризик розвитку ускладнень грипу: бронхіту, пневмонії, отиту, менінгіту, енцефаліту, ураження серця, нирок та інших внутрішніх органів і систем. Подбайте про своє здоров'я!

Сергій Ткач, головний лікар ХАІ

НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО «ХАІ» ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

На заміщення вакантних посад завідувачів кафедр:
по кафедрі технологій виробництва літальних апаратів - 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь - доктор технічних наук, вчене звання - професор або доцент, або старший науковий співробітник, стаж науково-педагогічної роботи - не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі геоінформаційних технологій та космічного моніторингу Землі - 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь - доктор технічних наук, вчене звання - професор, стаж науково-педагогічної роботи - не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантної посади професора:
по кафедрі геоінформаційних технологій та космічного моніторингу Землі - 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь - доктор технічних наук, вчене звання - професор, стаж науково-педагогічної роботи - не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посад доцентів:

по кафедрі інформаційних управляючих систем - 2 посади,

вимоги до претендентів: науковий ступінь - кандидат технічних наук, вчене звання - доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи - не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом

кафедри;

по кафедрі геоінформаційних технологій та космічного моніторингу Землі - 4 посади,

вимоги до претендентів: науковий ступінь - кандидат технічних наук, вчене звання - доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи - не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі іноземних мов - 1 посада,

вимоги до претендентів: освіта - вища (філологічна, перекладацька), стаж науково-педагогічної роботи - не менше 3 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників;

по кафедрі психології - 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь - кандидат психологічних наук, вчене звання - доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи - не менше 3 років, наявність навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посад старших викладачів:

по кафедрі аерогідродинаміки - 1 посада,

Термін подання документів - місяць від дня опублікування оголошення в газеті.

Обов'язкові документи, які подаються на конкурс:

заява на ім'я ректора про допуск до участі в конкурсі, документи про освіту, науковий ступінь, вчене звання, список наукових праць, винаходів, науково-методичних публікацій.

ДОКУМЕНТИ ПОДАВАТИ ЗА АДРЕСОЮ:

61070, м. Харків, вул. Чкалова, 17, «ХАІ», відділ кадрів університету, тел. 788-44-60

РЕЄСТРАЦІЙНЕ СВДОЦТВО

ХК № 170 від 06.04.1994

(057) 788 47 38 gazeta@khai.edu

Номер підготовлено і зверстано в редакції газети "За Авіакадри"

вул. Чкалова, 17, м. Харків, Україна, 61070

ЗАСНОВНИК

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
Номер віддруковано в друкарні "FartDruk"
(050) 85 200 30, (067) 832 41 14; вул. Каштанова, 14, м. Харків.
Тираж - 1000. Газета розповсюджується безкоштовно

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ

Марія Мазорчук,

Вікторія Харченко

Олена Мицко, Олена Медведь